

העלון מוקדש להצלחת לידן ומאי ישראל ובני ביתם הי"ו

הרב יעקב שניאור שליט"א

ומוסר השכל נפלא למד מִכֶּן מוֹרֵה הַחֶפֶץ חיים זיע"א בפירושו על התורה (חזקוני פירוש מנחם), כאן גילתה לנו התורה את שאמר שלמה המלך: "אֵין חִכְמָה וְאֵין תְּבִינָה וְאֵין עֲצָה לְגֵד ה'" (משל כ"א ב'). שהפלא הגדול הוא שלבנימין בן עקב היו עשרה בנים, ואילו לדן היה רק בן אחד, ולבסוף שבט דן מנה יותר משיבט בנימין.

משנת חייו של התנא הקדוש רבי עקיבא כולה אמונה ובטחון בה', הסתכלותו על העולם הזה וניסיונותיו הן שהכל לטובה גם כאשר איננו מבינים. וידועים בדבריו בגמרא ^{ברכות טז} "כל מה דעביד רחמנא לטב עביד", והסביר **הרבי הקדוש מרדכי זיע"א**, שהכוונה לימי בין המצרים שאף שנראה שהם ימי ירידה לישראל, וכשהירידה כה גדולה כך תגדל צמיחת הישועה שזה כנגד זה עשה האלוקים.

מצאנו לכך סיוע בפרשתנו. מכל שבטי ישראל היחיד שנולד לו בן יחיד הוא דן בן יעקב, לו נולד בן ושמו חושים, ואמרו חז"ל (סוטה ז') שחושים היה כבד שמיעה.

ה"חשבת לנצמ", אמר רבי שלומקה, "אם אקבל משכורת מדי חודש מהנהלת הישיבה, יעלה בליבי חשש שמא אפתה תלות ואסמוך על כסף הישיבה, ובאותו רגע אנתק את עצמי לחילה מלחיות תלוי אך ורק בידי הקב"ה וזה הרי לא יתכן!".

ונאמר בפסוק: **"אֵלֶּה בְּנֵי דָן לְמִשְׁפַּחְתָּם, לְשֹׁחֵם מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹחָמִי אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת דָּן לְמִשְׁפָּחָתָם"** (דנ, כט), ופירש **רש"י הקדוש** ששוחם הוא חושים. ואמרו זהו"ל במדרש (ובדראשית דר, ט) "דן נכנס בצלמוניתו אצל אביו ומתברך בשבעים אלף, ובנימין נכנס בעשרה ומתברך בארבעים אלף". וביאר **רבי זאב וולף איינהוּרן זצ"ל**, הידוע בכינויו "המהר"ו", שכן נכנס ליעקב אביו כשהוא מביא עימו את חושים בנו היחיד, כאומר זהו בני יחיד ומה יהיה עלי? עלול אני להיכחד בעוד אחיי יתקיימו לעד. וכתוב בספר "פיה תואר" על מדרש רבה, **לרבי שמואל יפה אשכנזי זצ"ל**, שהכוונה "בצלמוניתו" מלשון צלם כי בנו הוא צלמו והכניסו אצל אביו לקבל ברכתו. (נספח מסעות כותנה הכירי בעלמיונות בשושנה נגה רות, ח' לא היה לו אלא בן אחד וזה היה רש"י). ונתקיים בן ברכת יעקב אביו, שבמפקד שנערך לקראת הכניסה לארץ ישראל, לדעת מניין כל שבט ושבט שכן חלוקת הארץ היא על בסיס "לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעית נחלתו". וכמה היה מניינם? **"כָּל מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹחָמִי לִפְקֵדֵיהֶם אַרְבַּעַה וְשִׁשִּׁים אֵלֶּף וָאַרְבַּע מאות"** (דנ, לו). בעוד מניין שבט בנימין: **"אֵלֶּה בְּנֵי בְנִימִן לְמִשְׁפַּחְתָּם וּפְקֵדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וָאַרְבַּעִים אֵלֶּף וְשֵׁשׁ מאות"** (דנ, מא).

ר"ת: 21:11

[illegible]

להצלחת יהודה בו איילה גולה וגלית בת דינה וכל יוצאי חלציהם הי"ו

להורות

קניית דברים בחודש אב

שאלה: אלו דברים מותר או אסור לקנות מראש חודש אב?

תשובה: החל מראש חודש אב ועד

התענית ממעטים במשא ומתן של שמחה (שלקי ערוך ס' תקט"א ס"ב), כגון קניית צורכי חופה, רהיטים ותכשיטי כסף וזהב (שו"ת אגרות משה חו"מ ח"ד סי' פה, חזון שבידה ד' תעניות ענ' קסח בהערה), ויש אומרים שצריך למעט מכל משא ומתן אף שאינו של שמחה אלא שאין לו בו צורך כל כך (פ"י ח"י) ואת כג, שו"ת אור לציון פ"ז ח"ג ה"א, ולכן אין לקנות רהיטים ומוצרי חשמל בימים אלו אלא רק אם הם הכרחיים לו לשימוש מיידי (חזון שבידה ד' תעניות ענ' קסח בהערה).

וכן אין לסגור עסקה על רכישת רהיטים ומוצרי חשמל ואפילו שיקבלם בביתו לאחר תשעה באב, ואם כבר הזמינם קודם ראש חודש אב, יבקש לקבלם בביתו לאחר תשעה באב (תורת המועדים ענ' קכב).

מכל מקום דברים שאינם מעוררים שמחה מותר לקנותם בימים אלו, כגון כלי בית פשוטים וכלי מטבח וסכ"ס (הלכות מועד ענ' טו), וכן מותר לקנות ספרי קודש חדשים או ספריה חדשה לספרי קודש בימים אלו, ואף על פי שהוא שמח בהם, שדבר מצוה הוא ומותר (חזון שבידה ד' תעניות ענ' קסח בהערה).

אולם אסור לקנות בגדים חדשים ונעלים חדשות מראש חודש אב ועד התענית, ואפילו אם דעתו ללבושם לאחר תשעה באב (שו"ת אור לציון ח"ג פ"ז ה"ב), אולם דבר האבד, מותר לקנות בימים אלו, כגון בגד שלא יוכל למצוא אותו לאחר תשעה באב (ב"י חו"מ סי' ש"א דברים ה"ב), או שמחירי הבגד יתייקר עד התענית (חזון שבידה ד' תעניות ענ' קסח בהערה), מכל מקום הקונה בגד חדש אסור לו ללבושו בימים אלו, משום שיעטר לבדו עליו שיהיינו (משנה בירוחא ס"ק מז, ק"י חיים אות צה).

ובכלל האיסור לתפור ולסרוג בגדים חדשים, וכן לתפור נעליים חדשות (שלקי ערוך ס' תקט"א ס"ז), ואסור גם לרקום רקמה בבגדים (פ"י חו"מ אות קטז), מכל מקום מותר לתקן בגד או נעליים שנקרעו בימים אלו (ב"י חו"מ סי' ש"א דברים ה"ב, חזון שבידה ד' תעניות ענ' קסח).

אך מותר לקנות נעלי גומי חדשות לצורך תשעה באב, וטוב לנעול אותם מעט קודם התענית כדי שלא יחדשם בתשעה באב (שו"ת אור לציון פ"ז ח"ג, תורת המועדים ס' ה כ"ג).

למעשה

לאבא שלי אין בית!

בימי בין המצרים נוהגים אנו במנהגי אבלות על חורבן בית המקדש, ומובטחים אנו בדברי חז"ל (תענית ל'): "כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה". פשוט הוא, שמי שמתנתן בצער השכינה יזכה לשמוח בשמחתה "בשוב ה' את שיבת ציון". ומובא **בזהר הקדוש** (ח"ב, דף נה ע"ב): "נאמר בפסוק 'קול צופיין נשאו קול יחדיו ירננו', 'קול צופיין נשאו קול' - כל המצפה אימתי ירחם הקב"ה לבנות ביתו, ובוכה ומרים קולו על חורבן ביתו של הקב"ה, יזכה לראותו ביישובו בשמחה - יחדיו ירננו". מסופר על **הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל** רבה של ירושלים שהתגורר בשכונת "בתי מחסה" שברובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים. דירתו הייתה קטנה ועלובה והרהיטים שבה היו מועטים וישנים.

פעם אחת ביקש הנציב הבריטי להיפגש עם הרב זוננפלד המנהיג הגדול של היהדות החרדית, ונקבעה לו פגישה בביתו. מקורביו של הרב רמזו לו שאולי כדאי לערוך את הפגישה בבית אחר, מרווח ומפואר יותר כדי שהרושם שיווצר אצל הנציב יהיה מכובד יותר, אלא שכצפוי הרב סירב לכך.

הגיע היום המיועד לפגישה, והנציב הבריטי יצא לדרכו ברכב שרד ומלווה בפמליה גדולה של עוזרים ומאבטחים. כבוד רב רחש הנציב הבריטי לרבי יוסף חיים זוננפלד, שידו הייתה נטויה על כל ענייני היהדות החרדית בירושלים, כשהוא מנהל את כל ענייניו בחוכמה מופלאה.

באופן טבעי, הניח הנציב הבריטי, שהמנהיג הגדול של ירושלים מתגורר בבית מפואר וגדול ומרווח ברוב פאר כיאה למעמדו המכובד. אלא שכאשר עמדו הוא ועוזריו אל מול ביתו של הרב הם לא האמינו למראה עיניהם, הבית היה נראה ישן ועלוב מלא בסדקים כשחלקי טיח מפוררים והחלונות ישנים.

מן הסתם חשב הנציב הבריטי לעצמו לפחות בתוך הבית נערכו שיפוצים כדי להתאים את הבית למגוריו של המנהיג הגדול של היהודים. אולם כשנכנסו אל הבית השתוממו, הדירה הייתה קטנה וטחובה וכמעט שלא היו בה רהיטים, הפשטות והדלות עמדו בסתירה גמורה להדרת הפנים של הרב.

מיד פנה הנציב אל הרב זוננפלד ואמר: "כבוד הרב, האם אני יכול לשאול אותך שאלה?", "בוודאי", השיב הרב, "מה שאלתך?". הנציב שאל "איך יתכן שהמנהיג של היהודים, שעל פיו יישק כל דבר בירושלים מתגורר בבית שכזה? ובוודאי שאינו מכבד את מעמדו של כבוד הרב!". הרב זוננפלד ניגש אל החלון והסית את הווילון המיושן, ומול החלון הפתוח נשקף הכותל המערבי שרד בית מקדשנו.

הרב זוננפלד הצביע לעבר הכותל ואמר לנציב: "כבודו, רואה אתה את המקום ההוא הנשקף אלינו? שם היה הבית של אבא שלי, והוא נחרב! וכבר אלפיים שנה הוא עומד חרב ושומם!". הנציב השתומם ותהה: "הבית של אבא שלי הרב נחרב לפני אלפיים שנה?!" מיד הוסיף הרב ואמר: "כן, כבר אלפיים שנה לאבא שלי אין בית, והוא שרוי בצער, כבר אלפיים שנה עומד בית המקדש חרב, והשכינה בגלות ובצער גדול". חתם הרב זוננפלד ואמר: "היאך אני יכול לגור בבית של פאר בעת שלאבא אין בית... זה הבית שאני גר בו בינתיים עד שלאבא שלי יהיה בית, עד שאבא שלי יבנה את בית המקדש!".

(מתוך ספר 'פלא דורש')

להחכים

מאת הגב"ה **אברהם ישי שניאור נ"י**

"אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא לְפָנֵיהֶם, וְאֲשֶׁר יֵצֵאֻם וְאֲשֶׁר יָבִיאוּם, וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה' כְּצֶאֱזָאֵר אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רָעָה" (כז, יז)

שואל **רבינו וידאל הצרפתי זצ"ל** בספרו 'נופת צופ דבש', לכאורה המילה 'אשר' השניה נראית כמיותרת? שהיה די לכתוב "אשר יצא לפניו" ויבוא לפניו!"

ויישוב, שהמילה אשר היא מלשון אושר, שעל המנהיג להיות מאושר בחלקו על הזכות אשר זכה להיות מנהיג של בניו של מקום

להתבונן

"בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתָּם תּוֹלְעַ מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלְעִי לְפָנֶיהָ מִשְׁפַּחַת דְּהוֹנִינִי" (כז, כג)

הסביר **רבינו האור החיים' הקדוש זיע"א** את שמו של יישכר, כי יישכר הוא בן תורה הסובל עול התורה כחמור המטעיין אותו משוי כבד (רש"י, בראשית מט, יד). ולפיכך, רק שכר התורה הוא שכר אמיתי ואין יתרון לאדם בכל עמלו, שאמרו חז"ל (בבבא מצ"א, פ"א הל' כה) שצריך לברך ביציאתו מבית המדרש "אני עמל ומקבל שכר, והם עמלים ואינם מקבלים שכר", שקנייני העולם הזה מדומים הם ואינם אמיתיים, ואף שנדמה שהם קיימים אינם אלא הבל.

יש קונה עולמו בפרוטה אחת!

העלון הזה שבידיכם רבים נהנים ממנו ומתחזקים, בזכותכם נוכל להגיע ליותר קוראים ולחזקם! אל תפספסו.

תרומות ניתן להפקיד בסניף הדואר, בנק 09 סניף 001 מס' ח-נ 2718517 ניתן לפנות: 053-4139903

הציבור היקר מוזמן מדי ערב להשתתף בשיעוריו של הרב יעקב שניאור שליט"א

בבית מדרש 'להאיר', רחוב הרב קוק 4 חדרה

18:00 - שיעור חיזוק • 18:15 - שיעור בגמרא מסכת קידושין

18:45 - שיעור בהלכה ומוסר • 20:00 - תפילת ערבית

ברוכים הבאים ~ טעמו וראו כי טוב ה'

העלון טעון גניזה. אין לקרוא העלון בשעת התפילה וקריאת התורה, אסור לטלטלו במקום שאין עירוב.